

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY

ul. Mickiewicza 12b

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp. Gorzów Wlkp.
tel. 95 722-60-97 fax 95 722-46-52

(1)

Znak sprawy: NS.HP.9020.67.2014

Gorzów Wlkp., dnia 5 lutego 2015 r.

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ PRACOWNIKÓW ODDZIAŁU HIGIENY PRACY*
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W GORZOWIE WLKP.
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ŚWIEBODZINIE**

1. Data kontroli: 16 grudnia 2014 r.

2. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Samodzielne stanowiska Higieny Pracy

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS – upoważnienie nr ST.222.7.103.2014 z dnia 4 grudnia 2014 r.:

- Robert Michna – kierownik Oddziału Higieny Pracy WSSE w Gorzowie Wlkp.,
- Renata Gralak – starszy asystent Oddziału Higieny Pracy WSSE w Gorzowie Wlkp.,

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Świebodziźnie:

- Janina Rosalska – starszy technik,
- Mirosław Rozalski – asystent.

4. Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą).

Prowadzenie nadzoru nad zakładami pracy, prowadzenie dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy oraz postępowań w sprawach chorób zawodowych.

5. Ustalenia z kontroli:

Bieżący nadzór sanitarny w zakresie higieny pracy sprawuje w PSSE w Świebodziźnie Pani Janina Rosalska, zatrudniona na cały etat. Zadania z zakresu chorób zawodowych prowadzone są przez Pana Mirosława Rozalskiego, zatrudnionego na cały etat.

A. Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli.

Podczas kontroli pracownik WSSE w Gorzowie Wlkp. uczestniczył w czynnościach kontrolnych wykonywanych przez upoważnionych pracowników PSSE w Świebodziźnie (Janina Rosalska, Anna Rój) w Świebodziźnie. Zakresem przedmiotowym kontroli była ocena ogólnych wymogów w kontrolowanym zakładzie, ocena bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas i drgania mechaniczne oraz ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych. Skontrolowany zakład zajmuje się produkcją okien z PCV. Zakład zatrudnia 8 pracowników, w tym 4 produkcyjnych. W zakładzie występuje narażenie 4 pracowników na hałas o wartościach poniżej NDN (0,66 NDN).

Przystępując do wykonywania czynności kontrolnych pracownicy PSSE okazali legitymacje służbowe i stosowne upoważnienie do czynności kontrolnych oraz dokonali wpisu do książki kontroli sprawdzając, czy nie trwa jednocześnie kontrola innych uprawnionych organów. Kierownik zespołu kontrolującego (Janina Rosalska) poinformowała właściciela zakładu o celu i zakresie przeprowadzanej kontroli, a następnie, w jego obecności, przeprowadzono kontrolę. Pierwszym etapem kontroli była wizytacja pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych pod kątem oceny m.in. stanu sanitarno-higienicznego i technicznego, użytkowanych urządzeń, stanowiskowych instrukcji bhp. Następnie poddano ocenie posiadaną przez zakład dokumentację m.in. ocenę ryzyka zawodowego, rejestry i karty badań i pomiarów, orzeczenia lekarskie z badań profilaktycznych pracowników, spis i karty charakterystyki stosowanych mieszanin chemicznych.

Protokół kontroli został sporządzony w siedzibie Stacji oraz podpisany przez przedstawiciela zakładu bez wniesienia uwag. Podczas kontroli stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny powierzchni brodzika

w kabinie natryskowej, zniszczoną wykładzinę podłogową w pomieszczeniu szatni oraz brak instrukcji stanowiskowych bhp.

Do dokumentowania szczegółowych zagadnień ocenianych podczas kontroli z zakresu realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanym zakładzie pracy, wymogów przy pracach związanych z narażeniem na hałas i drgania mechaniczne oraz wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, pracownik PSSE wypełnił w wersji papierowej formularze (F_HP_02, F_HP_08, F_HP_09, F_HP_11) - druki stosowane do użytku wewnętrznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

B. Prowadzenie wybranej dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy w 2013-2014 r.

W komputerowej bazie podmiotów i obiektów znajduje się 1251 obiektów nadzorowanych przez PPIS w Świebodzinie, z czego 115 w zakresie higieny pracy (stan na dzień kontroli). W 2013 r. zaplanowano kontrole w 64 zakładach pracy, z których skontrolowano 63, natomiast jeden zakład uległ likwidacji. Wykonano 91 kontrole, w tym: 63 planowane, 17 sprawdzających, 3 interwencyjne oraz 8 akcyjnych i pozaplanowych. W 2014 r. zaplanowano kontrole w 65 zakładach pracy, z których (na dzień 16 grudnia 2014 r.) skontrolowano 62, natomiast jeden zakład ujęty w planie pracy uległ likwidacji. Wykonano 92 kontrole, w tym: 62 planowane, 18 sprawdzających, 3 interwencyjne oraz 9 akcyjnych i pozaplanowych.

PPIS w Świebodzinie wydał w 2013 r. w zakresie higieny pracy 17 decyzji merytorycznych (14 nakładających obowiązki i 3 zmieniające termin wykonania obowiązków), 16 decyzji płatniczych oraz jedno upomnienie. Nie nałożono mandatów karnych. W 2014 r. do dnia kontroli wydano 20 decyzji merytorycznych (9 nakładających obowiązki, 6 zmieniających termin wykonania obowiązków i 5 umarzających postępowanie) oraz 14 decyzji płatniczych. Nałożono jeden mandat karny na kwotę 50 zł. W latach 2013-2014 nie wpłynęło odwołanie od wydanych decyzji w zakresie nadzoru nad zakładami pracy.

Kontrolę dokumentacji przeprowadzono na podstawie analizy akt następujących podmiotów:

-
-
-
-

W dniu 13 sierpnia 2013 r. upoważniony pracownik PSSE w Świebodzinie (Janina Rosalska) przeprowadził jednoosobowo kontrolę w zakresie oceny ogólnych wymogów w kontrolowanym zakładzie oraz oceny bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas i drgania mechaniczne. W wyniku kontroli stwierdzono, że 16 pracowników narażonych jest na hałas nieprzekraczający normatywów higienicznych. Ponadto na stanowiskach obsługi i nadzoru sortowni występuje narażenie na pył całkowity. Podczas kontroli stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych (zużyte umywalki i miski ustępowe, ściany z odpryskami farby) oraz brak w jadalni zlewozmywaka i szafek do przechowywania przez pracowników własnych posiłków. Do stwierdzonych nieprawidłowości podano właściwe przepisy prawne.

Na podstawie protokołu z kontroli oraz załączników F/HP/02 i F/HP/08 (o których wypełnieniu i możliwym do nich wglądzie na każdym etapie postępowania nie poinformowano w treści protokołu) wszczęto postępowania administracyjne w związku ze stwierdzonymi uchybieniami i wydano, w dniu 16 września 2013 r., decyzję zobowiązującą stronę do wykonania obowiązków zapewnienia:

- zlewozmywaka dwukomorowego w jadalni,
- zamykanych szafek przeznaczonych do przechowywania w higienicznych warunkach własnych posiłków pracowników,
- właściwego stanu sanitarno-technicznego armatury sanitarnej (umywalek w pomieszczeniu umywalni oraz misek ustępowych w pomieszczeniu ustępu),

- właściwego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian w pomieszczeniu umywalni, w terminie do dnia 28 lutego 2014 r.

Po uprawomocnieniu się w/w decyzji wszczęto postępowanie w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne oraz opracowano kalkulację z uwzględnieniem kosztów bezpośrednich i pośrednich na podstawie zarządzenia Dyrektora PSSE w Świebodzinie nr 1/2013 z dnia 28 lutego 2013 r. Na podstawie w/w kalkulacji wydano decyzję zobowiązującą stronę do zapłaty kosztów związanych z przeprowadzeniem kontroli.

W dniu 27 lutego 2014 r. dostarczono stronie zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli sprawdzającej wykonanie nałożonych obowiązków. Kontrola została przeprowadzona 5 marca 2014 r. (przed wymaganym ustawowo 7-dniowym okresem od doreczenia stronie zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli) i wykazała wykonanie nałożonych obowiązków.

Ponowna kontrola zakładu została przeprowadzona w dniu 6 sierpnia 2014 r. Podczas kontroli stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu całkowitego na stanowisku obsługi sortowni (1,50 NDS). Badania zostały wykonane przez Ośrodek Badania Warunków Pracy „Modus” z Zielonej Góry. Zakład wyjaśnił pisemnie, że na przekroczenie normatywów higienicznych zasadniczy wpływ miały warunki atmosferyczne podczas przeprowadzania badań na otwartej przestrzeni (wietrzny dzień, który nastąpił po kilkutygodniowym okresie bez opadów). Uwzględniając jednak potencjalne zagrożenie dla zdrowia zobowiązał pracowników do stosowania, w celach profilaktycznych i zapobiegawczych, maseczek przeciwpyłowych, a także zlecił ponowne badania, które wykazały narażenie na poziomie 0,67 i 0,77 NDS dla pyłu całkowitego oraz 0,28 i 0,31 NDS dla pyłu respirabilnego. PPIS w Świebodzinie uznał argumenty pracodawcy i mając na uwadze dostarczone aktualne wyniki badań wydał w dniu 22 września 2014 r. decyzję umarzającą postępowanie.

W zakładzie mechaniki pojazdowej zajmującym się m.in. blacharstwem i lakiernictwem zatrudnionych jest 2 pracowników. Prace spawalnicze i lakiernicze wykonywane są przez właściciela zakładu. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, że na podstawie zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli z dnia 26 sierpnia 2013 r., upoważniony pracownik PSSE w Świebodzinie, Pani Janina Rosalska, przeprowadził jednoosobowo, w dniu 16 września 2013 r., kontrolę w zakresie oceny ogólnych wymogów ze szczególnym uwzględnieniem stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin. W wyniku kontroli stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń pracy (liczne rozległe zacieki na suficie w hali napraw) oraz brak instrukcji stanowiskowych uwzględniających informacje zawarte w kartach charakterystyki. Nieprawidłowości zostały odnotowane w protokole kontroli z podaniem przepisów, które zostały naruszone.

Protokół kontroli został sporządzony w siedzibie PSSE w Świebodzinie. Na jego podstawie wydano w dniu 28 października 2013 r. decyzję nakazującą wykonanie obowiązków zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego powierzchni sufitu w hali napraw w terminie do dnia 30 marca 2014 r. oraz zapewnienia pracownikom dostępu do instrukcji stanowiskowych zawierających informacje zawarte w kartach charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin w terminie do dnia 20 listopada 2013 r. Ponadto, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydano decyzję zobowiązującą stronę do zapłaty kosztów związanych z przeprowadzeniem kontroli.

Kontrolę sprawdzającą zapewnienie pracownikom dostępu do instrukcji stanowiskowych, po uprzednim zawiadomieniu o zamiarze przeprowadzenia kontroli, przeprowadzono w dniu 15 stycznia 2014 r. stwierdzając wykonanie nałożonego obowiązku.

Strona, w dniu 21 marca 2014 r., złożyła wniosek o prolongatę wykonania obowiązku zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia pracy do dnia 31 października 2014 r., motywując go potrzebą wykonania, w pierwszej kolejności, remontu dachu. PPIS w Świebodzinie przychylił się do wniosku strony i wydał, w dniu 14 kwietnia 2014 r., decyzję przedłużającą termin wykonania obowiązku do dnia wskazanego we wniosku strony.

Po upływie wyznaczonego terminu, PPIS w Świebodzinie zawiadomił w dniu 7 listopada 2014 r. stronę o zamiarze przeprowadzenia kontroli, która została przeprowadzona w dniu 8 grudnia 2014 r. przez Panią Janinę Rosalską – upoważnionego pracownika PSSE w Świebodzinie. W wyniku kontroli stwierdzono, że nałożony obowiązek został wykonany (odnowiono powierzchnie sufitu oraz ścian w pomieszczeniu hali napraw).

W przedsiębiorstwie zatrudnionych jest 233 pracowników, w tym 227 na stanowiskach produkcyjnych. W dniu 6 marca 2014 r. upoważnieni pracownicy PSSE w Świebodzinie przeprowadzili w zakładzie kontrolę interwencyjną w zakresie przestrzegania przepisów bhp. Ponadto, w dniu 25 marca 2014 r. przeprowadzono kontrolę w zakresie oceny ogólnych wymogów i realizacji wymogów w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas i drgania mechaniczne. Podczas w/w kontroli stwierdzono liczne nieprawidłowości, co skutkowało wydaniem w dniu 22 kwietnia 2014 r. decyzji zobowiązującej zakład do:

- zapewnienia ochrony przed dopływem chłodnego powietrza z zewnątrz dla pracowników pracujących przy końcowym odcinku taśmociągu,
- wykonania pomiarów oświetlenia stanowisk pracy światłem elektrycznym,
- wykonania pomiarów hałasu na stanowiskach pracy

w terminie do dnia 30 czerwca 2014 r. oraz

- zapewnienia pracownikom szafek odzieżowych dwudziałowych, przeznaczonych do indywidualnego korzystania,
- zapewnienia w szatni odległości 150 cm między rzędami szafek lub w głównych przejściach komunikacyjnych oraz 110 cm między szafką a ścianą,
- zapewnienia w jadalniach lub przy nich indywidualnych, zamykanych szafek przeznaczonych do przechowywania w higienicznych warunkach własnego posiłku pracownika,
- urządzenia szatni damskiej w sposób umożliwiający bezpośrednie połączenie jej z umywalnią oraz pokrycia ściany i podłogi materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci,
- zapewnienia 4-krotnej wymiany powietrza na godzinę w pomieszczeniach szatni damskich potwierdzonej pomiarami skuteczności wentylacji mechanicznej,
- zapewnienia w szatniach miejsc siedzących dla co najmniej 50% zatrudnionych na najliczniejszej zmianie,
- zapewnienia odpowiedniej liczby umywalek w umywalniach,
- zapewnienia wykonania schodów łączących obie części hali produkcyjnej zgodnie z § 68^{ust. 1} rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

w terminie do dnia 31 grudnia 2014 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami PPIS w Świebodzinie wydał w dniu 16 czerwca 2014 r. decyzję zobowiązującą zakład do zapłaty kosztów za czynności kontrolne.

Po upływie jednego z wyznaczonych terminów upoważniony pracownik PSSE w Świebodzinie przeprowadził jednoosobowo, w dniu 18 lipca 2014 r., kontrolę sprawdzającą realizację części nałożonych obowiązków stwierdzając ich wykonanie. Aktualne pomiary hałasu zostały wykonane przez Ośrodek Badania Warunków Pracy „Modus” z Zielonej Góry i wykazały narażenie na poziomie 0,01-0,13 NDN. Nie zwrócono natomiast uwagi, że w protokole z pomiarów natężenia oświetlenia, w przypadku 14 stanowisk pracy nie zostały spełnione wymagania określone w Polskich Normach.

W zakładzie zatrudnionych jest 4 pracowników narażonych na hałas, pył oraz szkodliwe czynniki biologiczne. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, że w dniu 25 kwietnia 2014 r. przeprowadzono

jednoosobowo kontrolę, która wykazała brak wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz brak oceny ryzyka zawodowego. Nieprawidłowości wraz ze wskazaniem, naruszenia których przepisów prawnych dotyczą zostały odnotowane w protokole kontroli. Ponadto wypełniono formularz F/HP/02 „Ocena realizacji ogólnych wymogów w kontrolowanych zakładach pracy”. Informacja o możliwości wglądu w siedzibie Stacji do w/w formularza nie została ujęta w protokole kontroli.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami PPIS w Świebodzinie wydał w dniu 23 maja 2014 r. decyzję zobowiązującą do wykonania obowiązków skutkujących usunięciem wskazanych nieprawidłowości do dnia 31 lipca 2014 r., natomiast w dniu 3 lipca 2014 r. decyzję ustalającą opłatę za wykonanie czynności kontrolnych.

W celu sprawdzenia wykonania nałożonych obowiązków, w dniu 7 sierpnia 2014 r. przekazano stronie zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli. W dniu 9 września 2014 r. (po wymaganym ustawowo 30-dniowym okresie od doręczenia stronie zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli) przeprowadzono jednoosobowo kontrolę stwierdzając wykonanie nałożonych obowiązków. Badania i pomiary przeprowadzone na zlecenie pracodawcy wykazały narażenie na hałas na stanowiskach piekarz piecowy oraz piekarz ciastowy na poziomie 0,22 i 0,29 NDN, a narażenie na pył na poziomie 0,57 i 0,77 NDS (pył całkowity) oraz 0,30 i 0,47 NDS (pył respirabilny).

✓ Prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych w latach 2013-2014.

Postępowania w sprawach chorób zawodowych prowadzi Pan Mirosław Rozalski zatrudniony na stanowisku asystenta, do którego obowiązków należy także prowadzenie spraw z zakresu nadzoru zapobiegawczego.

W PSSE w Świebodzinie zatrudniony jest radca prawny w wymiarze ½ etatu (3 x w tygodniu). W zakresie chorób zawodowych prowadzone są następujące rejestry:

- zgłoszeń chorób zawodowych,
- stwierdzonych chorób zawodowych,
- negatywnych decyzji w sprawach chorób zawodowych,
- skutków chorób zawodowych (w formie elektronicznej).

Na podstawie w/w rejestrów ustalono, że w 2013 r. do PSSE w Świebodzinie wpłynęły 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej tj. boreliozy u rolnika indywidualnego, choroby narządu głosu u nauczyciela (poz.15.3), chorób obwodowego układu nerwowego u monterza wiązek samochodowych (poz. 20.1) oraz na stanowisku dyrektora (poz. 20.2). Wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej tj. boreliozy i choroby narządu głosu oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej narządu głosu (dot. zgłoszeń dokonanych w 2012 r., w tym jedna decyzja została wydana po ponownym rozpatrzeniu sprawy w związku z uchynieniem wcześniejszej decyzji przez LPWIS w Gorzowie Wlkp.). W 2014 r. nie było zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Wydano jedną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej tj. przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy – zespół cieśni w obrębie nadgarstka.

Ponadto ustalono, że nie zakończono 10 postępowań w związku ze zgłoszeniem podejrzenia następujących chorób zawodowych: gruźlicy (data zgłoszenia 24.10.2003 r.), zespołu cieśni w obrębie nadgarstka (data zgłoszenia 29.06.2005 r. oraz 24.11.2006 r.), zatrucia przewlekłego i jego następstw (data zgłoszenia 18.11.2005 r.), wyprysku alergicznego, grzybicy paznokci (data zgłoszenia 06.02.2006 r.), wirusowego zapalenia wątroby typu „C” (data zgłoszenia 04.07.2008 r.), astmy oskrzelowej (data zgłoszenia 15.09.2010 r.), alergicznego nieżyty nosa i alergicznego zapalenia spojówek (data zgłoszenia 20.04.2011 r.), zespołu rowka nerwu łokciowego (data zgłoszenia 20.12.2013 r.).

Podczas kontroli oceniono akta:

- prowadzonego postępowania w kierunku podejrzenia choroby zawodowej - boreliozy (poz. 26) u rolnika, zakończonego wydaniem w dniu 12.06.2013 r. decyzji Nr 1/252/2013 o stwierdzeniu choroby zawodowej;
- prowadzonego postępowania w kierunku podejrzenia choroby zawodowej - przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy – zespół cieśni w obrębie nadgarstka lewego i prawego – u monterów wiązek samochodowych, zakończonego wydaniem w dniu 13.03.2014 r. decyzji Nr 1/101/2014 o stwierdzeniu choroby zawodowej.

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

A. Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli.

Pracownicy wykonujący czynności kontrolne posiadali imienne upoważnienia stałe do wykonywania czynności kontrolnych, upoważnienia jednorazowe do przeprowadzenia kontroli w określonym zakładzie pracy oraz dokonali wpisu w książce kontroli. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności upoważnionego przedstawiciela zakładu. Protokół kontroli oraz formularze stanowiące załączniki do protokołu sporządzone zostały na właściwych drukach.

Kontrola zakładu wykonywana była w sposób rzetelny i wnikliwy, zgodnie z obowiązującymi procedurami. Pracownik wykazał się dobrą znajomością zagadnień higieny pracy oraz zaangażowaniem. W protokole kontroli zapisy dokonane zostały z zachowaniem prawdziwości i zwięzłości, według poszczególnych punktów protokołu.

Do oceny szczegółowych zagadnień podczas kontroli, w wersji papierowej zastosowano formularze (F_HP_02, F_HP_03, F_HP_09), jednak w protokole kontroli nie poinformowano strony o możliwości wglądu do nich na każdym etapie postępowania administracyjnego.

B. Prowadzenie wybranej dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy w 2013-2014 r.

W wyniku analizy akt stwierdzono, że przestrzegany był ustawowy obowiązek powiadamiania właścicieli zakładów pracy o zamiarze przeprowadzenia kontroli zgodnie z przepisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W przypadku w Świebodzinie kontrolę przeprowadzono po wymaganym ustawowo 30-dniowym okresie od doręczenia stronie zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, natomiast w przypadku - przed wymaganym ustawowo 7-dniowym okresem od doręczenia stronie zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Pracownicy wykonujący czynności kontrolne posiadali imienne upoważnienia stałe do wykonywania czynności kontrolnych oraz upoważnienia jednorazowe do przeprowadzenia kontroli w określonym zakładzie pracy. Czynności kontrolne przeprowadzane były zazwyczaj przez jedną osobę w obecności upoważnionych przedstawicieli zakładu. Protokoły kontroli oraz formularze stanowiące załączniki do protokołów sporządzano na właściwych drukach. W protokołach kontroli nie informowano o wypełnionych formularzach będących do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego oraz nie opisywano w sposób szczegółowy stwierzonego stanu faktycznego (opis był zbyt ogólnikowy m.in. nie zawierał informacji o skontrolowanych pomieszczeniach i warunkach sanitarnohigienicznych oraz technicznych w nich występujących, informacji o zakresie i zawartości ocenianej dokumentacji itp.).

Analizując dokumentację firmy stwierdzono, że osoba kontrolująca nie zwróciła uwagi, że w protokole z pomiarów natężenia oświetlenia, w przypadku 14 stanowisk pracy nie zostały spełnione wymagania określone w Polskich Normach. Nie podjęto, w związku z tym działań mających na celu wyeliminowanie tych uchybień. Ponadto, w związku z niespełnieniem wymogów prawnych dotyczących wymiarów schodów w zakresie wysokości stopni, szerokości spocznika oraz szerokości biegu między poręczami, nałożono obowiązek zapewnienia wykonania schodów łączących obie części hali produkcyjnej

zgodnie z § 68 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Do zakresu jej działania, w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego, należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dotyczących m.in. warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Stwierdzona niezgodność wymiarów schodów z prawem budowlanym nie stanowi zagrożenia zdrowotnego dla pracowników, w zakresie możliwego powstania procesu chorobowego. Organy państwowej inspekcji sanitarnej nie mają kompetencji do wydawania decyzji w sprawie usunięcia nieprawidłowości w stanie technicznym budynków lub ich użytkowaniu. Sprawy te należą do organów budowlanych (powiatowego inspektora nadzoru budowlanego).

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podawano przepisy prawne, które zostały naruszone, a następnie wysyłano do strony zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego (w sprawie wydania decyzji administracyjnej nakładającej obowiązki oraz w sprawie ustalenia opłaty za czynności kontrolne) zgodnie z art. 61 § 4 kpa. Po przeprowadzeniu postępowania wysyłano stronie zawiadomienia o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wydania decyzji administracyjnej i opłatowej - zgodnie z art. 10 § 1 kpa.

W dalszej kolejności wydawane były decyzje administracyjne nakazujące wykonanie obowiązków z podaniem terminu ich realizacji oraz decyzje ustalające opłatę i obowiązek jej uiszczenia. Decyzje zawierają niezbędne elementy m.in. uzasadnienie prawne i faktyczne. W przypadku wniosku strony PPIS w Świebodzinie, w uzasadnionych przypadkach, wydawał decyzję o zmianie wydanej decyzji w zakresie terminu wykonania obowiązków. Decyzje nakładające opłaty za wykonanie czynności kontrolnych wydawano po uprawomocnieniu się decyzji nakazujących wykonanie obowiązków i uwzględniały tylko ten czas kontroli, podczas którego stwierdzono nieprawidłowości.

Akta sprawy zawierają wszystkie niezbędne elementy (m.in. spisy spraw oraz metryki) a dodatkowo załączniki m.in. karty charakterystyki, wyniki pomiarów. Zwrócono uwagę aby w metrykach spraw wskazywać wszystkie osoby, które uczestniczyły w podejmowaniu czynności w postępowaniu administracyjnym i określać wszystkie podejmowane przez te osoby czynności z odesłaniem do dokumentów zgodnie z art. 66a § 1 Kpa.

C. Prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych w latach 2013-2014.

Stwierdzono, że decyzje: Nr 1/252/2013 i Nr 1/101/2014 o stwierdzeniu choroby zawodowej wydano na podstawie materiału dowodowego, w szczególności danych zawartych w orzeczeniach lekarskich wydanych przez uprawnione jednostki orzecznicze oraz ocen narażenia zawodowego sporządzonych na obowiązującym formularzu. W sprawie podejrzenia przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy, ocenę narażenia przeprowadzono bezpośrednio u pracodawcy, co zostało odnotowane w karcie oceny narażenia zawodowego. Sporządzono karty stwierdzenia choroby zawodowej, które następnie zostały przesłane do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych IMP w Łodzi. Przed wydaniem decyzji strony postępowania miały możliwość wypowiedzenia się, co do zebranego w sprawie materiału dowodowego. Akta zawierają metryki spraw i spis dokumentów. W aktach sprawy zakończonej decyzją Nr 1/252/2013 znajduje się również zawiadomienie o skutkach choroby zawodowej sporządzone przez KRUS w Zielonej Górze.

Podczas kontroli zwrócono uwagę na przewlekłość 10 postępowań administracyjnych w związku ze zgłoszeniami podejrzenia chorób zawodowych w latach 2003-2013. W wymienionych przypadkach po otrzymaniu zgłoszenia, pracownicy zostali skierowani na badania do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Zielonej Górze (oprócz pracownika z podejrzeniem WZW typu „C”, ponieważ w tym przypadku zgłoszenia dokonał lekarz z Oddziału Zakaźnego Wojewódzkiego Szpitala w Zielonej Górze). W sprawie podejrzenia

gruźlicy WOMP w Zielonej Górze pismem z dnia 2.12.2003 r. znak: KD/422/177/03 przekazał sprawę do załatwienia do Poradni p/Gruźliczej przy Lubuskim Szpitalu Specjalistycznym Pulmonologiczno-Kardiologicznym SP ZOZ w Torzymiu. W aktach tych postępowań brak jest orzeczeń lekarskich. Strony postępowania nie były zawiadamiane o wszczęciu postępowania administracyjnego (poza przypadkami zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych w latach 2010-2013). Nie zawiadamiano również stron o przyczynach zwłoki w załatwieniu sprawy w terminie ustawowym.

Ustalono, że PPIS w Świebodzinie pismem z dnia 9.12.2014 r. wystąpił do WOMP w Zielonej Górze o przekazanie informacji o przyczynach przedłużania się wydania orzeczeń lekarskich w sprawach o znaku: HP.721.4.2010MR, HP.721.2.2011MR, HP.721.1.2011MR oraz HP.721.4.2013MR. W odpowiedzi WOMP w Zielonej Górze poinformował PPIS w Świebodzinie m.in., że na obecnym etapie postępowania Poradnia Chorób Zawodowych nie może wydać orzeczeń lekarskich, gdyż pacjenci nie zgłosili się do Poradni Chorób Zawodowych celem przeprowadzenia dalszego postępowania (jeden z pacjentów ostatni raz do Poradni Chorób Zawodowych zgłosił się w 2010 r., natomiast drugi w styczniu br.), w związku z tym nie jest możliwe merytoryczne załatwienie sprawy. Będąca aktualnie w posiadaniu WOMP dokumentacja oraz wyniki badań pacjentów są niekompletne, tym samym niewystarczające do stwierdzenia czy skierowani pracownicy mają chorobę zawodową, a co za tym idzie, są niewystarczające do wydania stosownego orzeczenia lekarskiego (pismo z dnia 18.12.2014 r. znak: KD/P/422/124/14 – data wpływu do PSSE w Świebodzinie 24.12.2014 r.).

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

A.B. Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli oraz prowadzenie wybranej dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy w 2013-2014 r.

1. Przeprowadzenie kontroli niezgodnie z zapisami art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 672 z późn. zm.) wskazującymi, że „kontrolę wszczynają nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli”. Skutkiem takiego działania może być wniesienie przez przedsiębiorcę sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli czynności z naruszeniem przepisów prawa.
2. W protokołach kontroli nie poinformowano o wypełnionych formularzach będących do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego. Zgodnie z Procedurą Techniczną (PT/01 z dnia 13 października 2008 r.) „Sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zoonoz”, wprowadzoną Zarządzeniem nr 26/08 Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 21 października 2008 r.: „Formularze są drukami stosowanymi do użytku wewnętrznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej i nie stanowią integralnej części protokołu kontroli. Służą do dokumentowania wyników kontroli na potrzeby Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wypełnione formularze w wersji papierowej lub elektronicznej są do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego, w siedzibie właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej, o czym kontrolowany jest poinformowany w protokole kontroli.”
3. W protokołach kontroli nie jest szczegółowo opisywany stan faktyczny wskazujący m.in. na stwierdzone nieprawidłowości, które artykułowane są często w sposób zbyt ogólnikowy. Zgodnie z w/w procedurą zapisów w protokołach dokonuje się z zachowaniem zasady ścisłości, prawdziwości, wierności, zwięzłości, dokładności i staranności - ściśle według poszczególnych punktów protokołu.
4. Kontrole w zakładach nadzorowanych przeprowadzane są zazwyczaj jednoosobowo. Pismem z dnia 9 lutego 2010 r. (znak: SJ-067-05/2010) LPWIS, zgodnie z poleceniem Wojewody Lubuskiego, przekazał PPIS na terenie województwa lubuskiego do realizacji Zarządzenie nr 1 Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zespołu przeprowadzającego kontrolę. Zgodnie z § 1 w/w Zarządzenia kontrole wykonywane zgodnie z procedurą

techniczną określającą sposób wykonywania działań w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń, wprowadzoną zarządzeniem nr 26/08 Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 21 października 2008 r., przeprowadza się w zespołach liczących co najmniej dwóch kontrolerów, spośród których Kierownik Działu/ Oddziału/ Sekcji/ komórki organizacyjnej zarządzający kontrolę, wyznacza przewodniczącego zespołu.

5. Podczas kontroli wykonanej w firmie w Świebodzinie nie zwrócono uwagi, że w protokole z pomiarów natężenia oświetlenia, w przypadku 14 stanowisk pracy nie zostały spełnione wymagania określone w Polskich Normach i nie podjęto działań mających na celu wyeliminowanie tych uchybień. Przyczyną jest brak należytej staranności podczas prowadzenia czynności kontrolnych. Skutkiem takiego działania jest zmniejszenie skuteczności prowadzonego nadzoru sanitarnego i pozostawienie w środowisku pracy uchybień (niezgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi) mogących mieć pośredni lub bezpośredni wpływ na zdrowie lub życie pracowników.
6. W decyzji nr HP-6/189/2014 z dnia 22 kwietnia 2014 r. nałożono obowiązek zapewnienia wykonania schodów łączących obie części hali produkcyjnej zgodnie z § 68 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 22 kwietnia 2008 r. sygn. II OSK 430/07 orzekł, że „Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.) w przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany jest w nieodpowiednim stanie technicznym albo jest użytkowany w sposób zagrażający życiu lub zdrowiu ludzi, środowisku lub bezpieczeństwu mienia, albo powoduje swym wyglądem oszpecenie otoczenia - właściwy organ nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania obowiązku. (...) Właściwym organem w tego rodzaju sprawach jest w myśl art. 83 ust. 1 Prawa budowlanego powiatowy inspektor nadzoru budowlanego”. Stosownie do art. 7 kpa zasadą jest przestrzeganie prawa w postępowaniu administracyjnym, zaś w myśl art. 19 kpa organy administracji obowiązane są przestrzegać swojej właściwości.

C. Prawdliwość prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych w latach 2013-2014.

7. Otrzymanie przez organ zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej i nie zawiadomienie stron o wszczęciu postępowania administracyjnego a jedynie skierowanie pracownika, którego dotyczy podejrzenie na badania do jednostki orzeczniczej stanowi naruszenie przepisów postępowania wynikających z art. 61 § 1 i § 4 Kpa w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1367). Przepis art. 61 § 1 Kpa stanowi formę realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym (art. 10 Kpa). Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego ma umożliwić stronom realizację uprawnień procesowych określonych przepisami Kpa przez podejmowanie przez nie czynności procesowych mających wpływ na ustalenie stanu faktycznego i prawnego sprawy administracyjnej. Uzyskanie przez stronę informacji o wszczęciu postępowania administracyjnego w określonej sprawie umożliwia stronie podjęcie stosownych działań w danej sprawie i pozwala na zadbanie o należytą ochronę własnych interesów prawnych.
8. Nie powiadomienie stron postępowania o braku możliwości załatwienia sprawy w terminie określonym w art. 35 Kpa, również z przyczyn niezależnych od organu, jest niezgodne z art. 36 Kpa. Przeszkody w terminowym załatwieniu sprawy nie zwalniają organu od podejmowania czynności procesowych przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego. Niedopuszczalne jest pozostawienie stron w niewiedzy, co do przyczyn opóźnienia i terminu zakończenia sprawy. Skutkiem takiego postępowania może być wniesienie przez stronę zażalenia w trybie art. 37 § 1 Kpa.
9. Długotrwałe prowadzenie postępowań w sprawach chorób zawodowych. Bezsporne jest, że warunkiem koniecznym do stwierdzenia choroby zawodowej przez organy inspekcji sanitarnej jest jej lekarskie

rozpoznanie przez właściwe jednostki orzecznicze. Jednak zwłoka z wydaniem decyzji w sprawie podejrzenia choroby zawodowej, nie może być usprawiedliwiana opieszałością jednostek w wydaniu przedmiotowego orzeczenia (również w przypadkach nie zgłaszania się pracowników, których dotyczy podejrzenie choroby zawodowej, na określone badania we właściwej placówce). NSA w Warszawie w wyroku z dnia 2 grudnia 2008 r. sygn. akt II OSK 1302/08 orzekł, że „fakt niezgłaszania się na określone badania we właściwej placówce nie zwalnia organu z wydania w sprawie decyzji, ani też nie usprawiedliwia bezczynności organu z tej przyczyny. Jednak ani sąd ani organ nie są uprawnieni do tego, aby poddać pracownika (którego dotyczy podejrzenie choroby zawodowej) badaniom wbrew jego woli, a to są fakty, które należy mieć na względzie, o ile zainteresowany będzie pouczony prawidłowo o konsekwencjach takiego swego działania. Natomiast WSA w Warszawie w wyroku z dnia 26.08.2011 r. sygn. I SAB/Wa266/11 orzekł, że „bezczyńność organu administracji publicznej występuje nie tylko wówczas, gdy w prawnie ustalonym terminie organ nie podjął żadnych czynności w sprawie, ale również, gdy je podjął, lecz mimo ustawowego obowiązku, nie zakończył go wydaniem decyzji lub innego aktu administracyjnego”. Skutkiem takiego postępowania może być skarga na zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne prowadzenie spraw (art. 227 Kpa).

6. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSS:

A,B. Ocena prawidłowości przeprowadzania kontroli oraz prowadzenie wybranej dokumentacji związanej z kontrolą warunków pracy w 2013-2014 r.

1. Przeprowadzać kontrole w terminach określonych w art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 672 z późn. zm.).
2. Informować w protokołach kontroli o wypełnionych formularzach będących do wglądu kontrolowanego na każdym etapie postępowania administracyjnego.
3. Opisywać szczegółowo w protokołach kontroli stan faktyczny i oceniane dokumenty oraz w sposób dokładny wskazywać stwierdzone nieprawidłowości.
4. Kontrole przeprowadzać przez zespół składający się co najmniej z dwóch kontrolerów.
5. Przeprowadzić działania wobec firmy _____ w Świebodzinie mające na celu wyeliminowanie uchybień w zakresie oświetlenia stanowisk pracy.
6. Podczas prowadzenia działań w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego przestrzegać swojej właściwości rzeczowej zgodnie z art. 20 kpa.

C. Prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach chorób zawodowych w latach 2013-2014.

7. Zawiadamiać strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.
8. W przypadkach niezłatwienia sprawy w terminach określonych w art. 35 Kpa, zawiadamiać strony postępowania o przyczynach zwłoki i wskazywać nowy termin załatwienia sprawy, także z przyczyn niezależnych od organu.
9. Zintensyfikować działania umożliwiające wydanie aktów prawnych w sprawach chorób zawodowych (zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych z lat 2003-2013).

7. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: 31.03.2015 r. zgodnie z załącznikiem do niniejszego wystąpienia (formularz nr PK/WSSE-01-06).

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Świebodzinie, drugi dla LPWIS. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. W toku kontroli zgromadzono akta ponumerowane od 1 do 81.

02.02.15.....
(data, podpis osób kontrolujących)

KIEROWNIK
OBSZARU NADZORU SANITARNEGO
02.02.15.....
(data, podpis i pieczęć Kierownika komórki organizacyjnej)

KIEROWNIK
05.02.15.....
(data, podpis Kierownika do spraw kontroli)

05.02.15.....
(data, podpis i pieczęć LPWIS)

*podać nazwę komórki organizacyjnej

